

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló”, a vobis institutum ad cat olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
SKALKEI FERENC

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók a Hírlapnyomdáknál.

Csendőrséget kérünk!

Az esküdtszék összetűlt s ismét szönyegre kerül egy csomó gyilkosság, súlyos testi sértés s hasonló bűntettek.

Igy megy ez évről-évre s az esetek száma ahelyett, hogy kevesbednék, évről-évre több lesz. Az esküdtszék intézménye csak iskola lesz a bűnök ügyes eltusolására, hiszen a jószívű polgárok rendszeren ellágyulnak, mikor a sokszor hangzatosított ártatlanság szerencsétlen áldozatát jól betanult vallomásának alapján összetörve, könnyezve maguk előtt látják.

Pénteken Szabó Imre, szándékos emberöléssel vádolt csöszki lakos kerül a vádlottak padjára, aki pontosan leírja a gyilkosságot megelőző minden körülményt, csupán magára a bűntényre vonatkozólag hagyja rúdul cserben az emlékező tehetősége. Hisz ezt így tanulta a többi megmenekülttől s az ilyen kifogások rendszeren siettetni szokták a szabadság örömjét.

Szombaton bennünket, fehérváriakat közelről érdeklő eset foglalkoztatja az igazmondó esküdtek lelkét: annak a bestiális gyilkosságnak esete, amikor ez év január hónapjában hat fehérvári legény egyértelmű gonoszsgal megtámadott egy 17 esztendő legényt s addig ütöttek és rugdalták, míg a szerencsétlen áldozat a

szenvedett borzasztó sérülések súlya alatt kilehelte a lelkét.

Akkora lelki durvaságra mutat ez a tény, hogy e fölött nem utólag kell szörnyükdönnünk és kétségbeesnünk, hanem a baj gyökerére kell a fejszét tennünk.

Népünk durvasága általánosan ismeretes s hogy adott esetben ily szörnyű nyilvánulásai vannak, ennek sok részben a rendőrség elégtelensége is az oka. A mi rendőrségünknek annyi dolga van, hogy a rend fenntartására, ami első és főhivatása lenne, ugyszólván ideje se jut. De még ha ideje jutna is, a mostani szervezet, a mostani alkalmazottak által vajmi nehéz érdemleges eredményt érni akkor, amikor a rendőrnök nagyon sok esetben testvérét, sógorát, komáját szegről-végről való atyjafiat kellene a magyar királyi rendre megtanítania.

Ezért hangosak aztán a legfőbb utcaink éjjel-nappal az ordítózik pokoli lármájától, a kik ha szóval nem tudják elintézni a differenciáikat, odafolyamodnak a mindig készenlében levő bicskához s egy-két csöpp vér, esetleg egy emberélet árán bizonyítják be, hogy ők az urak Fehérvárot s minálunk akkor van rend, a mikor ők akarják.

Régi vágyat képez s ennek adott kifejezést a szervező bizottság, a mikor a

rend fenntartására a csendőrség igénybevételel kéri.

Ez — azt hisszük — a legrádkálissabb módszer a zilált rendviszonyok helyreállítására. A csendőr rendet és csendet követel, még akkor is, ha az élet árán volna elérhető. S nálunk feltétlenül radikális eszközökkel kell a kihágások ügyeibe nyulni.

Az egyik ellenvetés, a melyet a csendőrség ellen fel szoktak hozni, az, hogy a csendőr nagyon röviden bánik el a rendetlenkedőkkel s ezért kimélni kell a mi népünket. Nem utazunk arra, hogy a csendőrszuronyok minél több áldozata legyen, de nekünk első sorban rendre van szükségünk s ha a rend ellen vétők annyira elkapatottak, hogy az életüket is veszélyeztetik polgártársaik nyugalmának megbontásánál, a végső következtetést szintén le kell vonniok. A társadalom szempontjából mindenesetre előnyösebb ha a csendőr esetleg drasztikusabb eszközt használ, mintha a rendőr a rendetlenkedők hahótája közt kénytelen a távozás hímes mezejére lépni. S végtére is, ha fahelyen a falusi nép kénytelen megvárni a szuronyok előtt s ha ő nem kevesebb polgára az államnak, miért képezzenek kivételt a fehérvári bicskások s miért legyen nekik patenljük a törvénytíprásra.

A zárda kincse.

(A régi török világból.)

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Háladó Istentiszteleten buzgólkodtak a hívek a kecskeméti nagytemplomban annak az öröme, hogy Mercy tábornok keresztény hadai elverték a törököt Szolnok alatt s most egyre beljebb szorongatják a Tisza mentén.

Deák Pál bíró uram, amint ott ült hivatali díszben a padok elején, éppen azon örvendezett, hogy nem küldte el a szokásos dézsmát még a mult heten a szolnoki basának, milyen jó lesz most azzal segíteni a kizsartott községben, midőn az esküdő sutigó szavai kiszóllították a gyülekezetből.

Pontos, kötelességtudó ember volt a bíró, ki eleve számot vetett már a tisztséget kísérő zaklatásokkal, de most az egyszer igazán haragudott, hogy megzavarták.

A teniplomajtó előtt a kerítésen belül porlepte, muskátéros várta, Mercy tábornok követe. Pecsétes írást hozott urától a nemes tanács részére. Deák Pálnak már megfordult egypár hivatalos írás a kezén, de ehhez foghatót még a szépapja sem látott, pedig az Konstantinápolyban is járt egészen — a Héttoronyig.

Cifra volt belül, rettenetesen cifra. Ott, ahol a címer szokott büszkélkedni, három borzalmas szimbólum ijesztett: nyárs, kelek és akasztófa. Ennél kifejezettebben a tatár urak sem leveleztek, pedig azok ugyancsak értettek a halálremitetés fokozott eszközeihez.

A cikornyás betűkkel megírt szövegben sem volt semmi vigasztaló. Katonás egyszerűséggel tudatja a generális, hogy Szolnokon most ő az ur s elrendeli válogatott halálnemek terhe alatt, hogy a szokásos gabona, hus és bor-porción kívül három heten belül kézzel darab palánkfát, három öl magast és emberderék vastagságú állítson a város Szolnok erősítéséhez.

Kétszer is elolvasta a levelet bíró uram, aztán meg végignézet a tornyon, hogy nem dől-e össze mindjárt ilyen istentelen kivánságokra, de az bizony állt tovább is szép sudaron s az ólmos ablakokon tompán szűrődött ki a dicső ének.

A szegény, megzavart polgár épp jobbik esze után kutatott, hogy voltaképp a tiszamenti ákácokból hogy varázsolja elő a kárpáti büszke szállfákat, de az sehogyse volt keze ügyében. Valósággal szerencsének tekintette, hogy az esküdő már a templom kerítésének ajtajából intgette kifelé.

— Ez a nap a kínos meglepetésé volt. Zömök, kis tatár lováról éppen akkor szállott le a turbános spábi, az is üzenetet hozott a nemes városnak, a fényes budai váról, hol a hatalmas tihaja bég székel.

Az emberséges vezérparásának, Abdi Rhámannak pompás hangu lübt parancsa szóról-szóra így hangzott:

„Ezen címeres pecsétes parancsot látván kecskeméti Birák és Esküdtek, fejetekre, életek-re parancsolom, egy nyissátok ki a szemeket, hogy Szolnokba egy karót találtok vinni értésemre léssen s ti szándékotokra négyzáz karót csináltatam, veletek tötetem meg.”

Végül, mintegy bátorításképp s a szolnoki némettség ijesztésére ezeket írja nagy ravaszul:

„És azokivül Kecskemét, Ótezer Tatárnak házat és istálot készítesetek, három vagy négy nap alatt ott lesznek, ebben semmi multság ne legyen, mert halálotok érkezik titeátok nyilvánosan.”

Hívős, ősi idő volt, de azért kiverte az izzadság a szegény bíró fejét. Melyik uton haladjon most már: elől gödör, hátul árok, minden lépés nyaktöréssel jár.

Először is meghagyta, hogy lássák el minden jóval az izenethozókat, aztán templom után rögtön tanácsulést tartott.

Értelmes, világosfejű emberek állottak a város élén akkor is, de a lehetetlen helyzeten egy se tudott kiokosodni.

Végre is az ment határozatba, hogy háromtagu küldöttség menjen a jámbor Gellért atya vezetésével a generális urhoz, kérve, hogy a fákát szállítsa a megye felső, hegyes részéről, mert nekik még poroló pácára is alig futja.

A parancshozókat gazdag ajándékkal, bocsátották utnak s úgy a török, mint a német, külön-külön írásban biztosított a város támogató hűségéről.

Hiábavaló, szomorú utat tettek Szolnokra a kecskeméti. Mercy tábornok szóba sem állott velük, csak segédtisztjével izentette ki, hogy ha a fát pontosan meg nem hozzák, szabad rablást enged a városon.

Elkeseredett, nehéz szívvel indultak haza. Gellért atya egyre vigasztalta két társát, kik vissza se akartak térni a siralom városának falai közé.

Mai lapunk 4 oldal.

A második kifogás, hogy a csendőrség tulságosan sokba kerül. Az bizonyos, hogy többé kerül a mostani rendőrségi szervezet költségeinél. De Székesfehérvár speciális viszonyai ebben a tekintetben nagy előnyhöz juttatnak bennünket. Tudvalevő, hogy városunk egyik lerakódóhelye, úgyszólván kapuja a budapesti züllött alakoknak, a kik odautazásukban, vagy onnan való menekülésük közben ősi városunkat is szokták szerencsétlenül becses megjelenésükkel. A államnak érdeke, hogy ezek az alakok minél inkább szemügyre vétessenek. S mivel erre a mi rendőrségünk szervezeténél fogva elégtelen, az államnak érdeke, hogy itt csendőrség létesíttessék. Ha pedig létesül, az állam eo ipso fedezi legalább részben annak költségeit.

Igy van pl. Székszárdón is, a hol az állam 43 százalékkal járul hozzá a csendőrség fenntartásához. Ezt Fehérvár hasonlóképen megkaphatja.

Bárhogyan intézzük is el a dolgot, a mi városunknak szüksége van a rend fenntartásához a mostaninál tökéletesebb szervezetre. S ezért örömmel üdvözöljük a szervező bizottságot kezdeményezéséért. Csak minél előbb!

A francia egyház válsága.

IV.

Franciaország mely vallásosságának védői hivatkoznak arra, hogy a hitlenség még nem hódíthatott oly széles rétegekben, hiszen onnét kerül ki a legtöbb Péter-illér és a missziók javára színter francia pénzen tartatik fenn. A pénzadózat pedig a lelketlenek elég biztos hőmérője szokott lenni, mert tudvalevőleg a tárcák és zsebeket csak nagyon erős motívumok szokták megnyitni. Anélkül, hogy e tényt tagadásba venném, igyekszem itt is a kulisszák mögé pillantani. Csak erősebben meg kell figyelni a francia katolikus adakozás statisztikáját és is-

mét meglepő világításban fogjuk azt látni. Honnét kerültek elő a milliók, amelyek Péter-illérékért és missziókat támogató adományokként mentek ki az országból? Szinte térképen jelölhetők meg azt a néhány egyházmegyét, amelynek egyszerű népe még megőrizte vallásos lelkületét. Innét, továbbá a zárdákból, a férfi és női kongregációkból. Ezek az elzetésük előtt jelentékeny vagyonnal rendelkeztek. Azonfelül különösen a női rendek csodával határos önmegtartóztatást gyakoroltak, hogy a szentanyának és a misszióknak juttassanak. Hazai rendházainknak nincs fogalmuk arról, hogy mily kevéssel beéri egy francia nőszerezet. Koplal, rongyos-foltos ruhában jár, csak kápolnája legyen díszes és jusson az egyház magasztos céljaira. Azonfelül a szerzetes iskolák és kongregációs intézetek növendékeik körében állandó gyűjtéseket rendeztek; az apácák végig koldultak minden vallásos családot, különösen a nőket s így szinte emberfeletti erővel hozták össze a negy összegeket. Növendékeik tandíját egy-két sou-val megtoldották s rengeteg számú növendékeik mellett a kismérvű edzőzással óriási összegeket gyűjtöttek össze. Tehát nem a nép zöme, hanem egyesek tuleröltett munkája és áldozatkészsége halmozta fel a katolikus jótékonyág oltárát a milliókat. Most már nincsenek szerzetesek, nincsenek apácák: a katolikus jótékonyág bőségészaruja máris ijestően apadóban van.

Most ilyen papsággal és közönyös néppel remélni a francia egyház megvívni a nagy ütközetet. Egyesek már jóslgatták, hogy a francia kormány el fog menni Caenossába. Pedig aligha fog elmenni. A német kulturharcban a kormány számított rosszul; nem ismerte a német népet és klérust, melyet szerénytelen ért a harc és éppen a szervezettségben rejülő erő ingerelte ellene a megijedt német luteranizmust. Franciaországban az Egyház számítja el magát, midőn a népre számít, amely nem fog harcba lépni az Egyház érdekében. A templomok leltározásánál lefolyt hőslélkü cselekedetek is másként festenek a valódiság világában. Tagadhatatlan, hogy akadtak főurak, katonatisztek, írók, hivatalnokok, akik

kockára tették állásukat ellenállásukkal és a mi szemünkben a hitvallók glóriájával övezve jelentek meg. A francia hitetlen világban azonban eszébe sem jutott az ellenkezőket komolyan venni, ellenállásuktól megretenni vagy eljárását megváltoztatni. Ellenkezőleg, az utcai csöcselék öröme farsangi komédiát rendezett veük, mártírokat csimálni — nem tartozik a szellemes francia isletelenség metodusába. A tüzoltók vízipuskájával zavarták ki a templomból az ellenkező néhány szál hívót, aki bőrig ázva, a közönség hahotája között menekült lakására. Vér nem igen folyt. Volt esze a francia kormány. És amint nagyobb emóció nélkül elvégezte a szerzetesek kintzését, a templomok leltározását, épp úgy minden jelentősebb ellenkezés nélkül el fogja foglalni a templomokat is, ha francia püspöki kar olyan modus vivandit nem talál ki, mely a törvénynek aláveti magát. Meg vagyok győződve, hogy a kormány nem fog engedni, sőt taktikázni sem fog, hogy a látszat megőrzésével megkönnyítse a katolikusok helyzetét. És sajnos, a kormány győzni fog. A párisi Institute Catholique egyik nagy műveltségű prefektusa a nyáron azt mondta nekem: „Ha jövő évre ismét elkerül hozzánk, valószínű, hogy nem fog templomot találni misézésre. Talán szobámban fogja szent miséjét elvégezni.” Ez az ember tisztában van a helyzettel és nem ringatja magát illúziókban. A párisi művészkörökben a legkomolyabban hallottam tervezetn, hogy a Notre-Dame-ot egyház archeológiai muzeumná fogják átalakítani. Ahogy a St. Marín des champs zárdát és templomát technológiai muzeumná alakították, ahogy a bencés Hotel de Cluny a középkori műemlékek csarnokává tételt, úgy karácsonykor a Madeline már női kosztüümgyűjteményé, a St. Germaine meztelen modern szoborcarnokká stb. alakulhat át. Be fog következni az az idő, amidőn Zola „Verité”-je szerint a templomok népkönyvtárak és hangversenytermek lesznek esetleg színházak, varieté, mint a budavári karmelita templomból várszínház lett. Ubi tabernaculum, ibi spectaculum. Egy kis csetepaté lesz itt-ott, elfognak néhány száz abbét és hívőt, azután csend lesz és a francia klérus

Az idő maga is lehangelő, csüggesztő köddel vette körül az utasokat, Csöndes eső is szemetelt s végtelen egyhangú szomorúság húzódott végig a locs-pocs úton. A mező felett varjak húzódtak hangos károgással a távoli fűzes irányában.

Mikor a kocogó lovak elértek az apró bokrokat, az akkori időben nem ritka, de mégis visszariasztó látványt nyújtott a mező.

Török és német katonák véres teste fektült szanaszét, megszállva a ragadozó seregétől. A még pörögő vér mutatta, hogy nemrég folyhatott le két tábor között a gyilkos csetepaté.

Irtózzal fordultak el a jámbor kecskeméti s gyorsabb ügetésre nőgatták lovaikat. Nem volt élet itt már másban, csak a szállongó madarakban.

Az ut kanyarulatánál összetört kerékű, feldől hintóra találtak. A lovakat elhajtották, de az összetört batártnál nem tudtak a rablók mit kezdeni.

Gellért atya fürgén ugrott le lováról. Mintha sóhajást hallott volna. Benézett a hintó ajtaján, s meglepetten intette oda társait. Fialat leányt küldt aláltan s csak emelkedő keble árulta el, hogy él.

Az akkori időben a jámbor atyák kezébe volt letéve az orvosi tudomány. Gellértnél is volt egy kis kézi gyógyszerár s miután társai segítségével kiemelte a leányt, csakhamar magához térítette.

Csodálkozva és még mindig rémülten nyitotta ki szemét a szép Leteg. Semmi bántódás nem volt rajta, érthetetlen módon megkímélték a martalócok. Amint a páter szelíd, jóságos ar-

cába tekintett, egyszerre megjött hangja s bátorsága is.

Elmondta — ékes német nyelven, amelyet Gellért atya még Pozsonyban megtanult, — hogy édes atyjához, Reusenfels ezredéhez indult Szolnokra, midőn utközben megtámadták török rablók, de hogy a küzdelem mint folyt le, arra nem emlékezett.

Óvatossn fektették lóra a német leányt, aztán felváltva vezették a legközelebbi tanyáig. Itt akadt egy szekér s így jutottak el a városba, hol a szomorú hír, mit a generálisól hoztak, nagy elkéseredést kellett.

A bíró mégis hajlandó volt elküldeni a kisasszonyt illő kísérlettel atyjához, de az kijelentette, hogy inkább ott marad, míg változnak az idők.

A barátok klastromával összeköttetésben volt egy barakszerű épület a ragályosok kórháza. Ide helyezte Gellért el a leányt saját kívánságára s csakugyan a kényes úri leányból a legönfeláldozóbb ápolónő lett.

A kétségbeesés gyötrelmes percei következtek Kecskemétre. Ej, nap örökös remegésben telt el, nem tudva, melyik nap törnek rá a haragos tábornokok zsoldosai.

Mercy Péter bebizonyította, hogy szavatartó, pontos katona. A három hét elteltével, éppen husvét vasárnapján két század vasas rajta ütött a szerencsétlen városra.

A megrémült lakosság szerteszaladt a pusztán, a bensorultakat embertelen kínzások közt kényszerítették minden vagyonkájuk kiadására.

Már a piacon folyt a véres fosztogatás, midőn váratlan vendég érkezett: egy lovas tatár-

csapat, amely kóborlásában Szeged felől jövet hasonló kegyes szándékkal látogatta meg a várost.

Egy pillantra abbamaradt a harácsolás, a vasasok csatarendbe soraköztek s a templom előtt farkasszemet néztek a két kis tábor.

A tatár aga pár lépést kiugrott a sorból s hasonlóra kérte a keresztény parancsnokot is. Tolmács útján fidélis kedélyességgel megegyeztek, hogy megosztotnak a városra, zsákmányoljon ki amennyit bír, a fejbetörésre ráérnek azután is.

Ujra megkezdődött a vad rablás, a fiatal kapitány pár emberével a klastromot rohant meg.

Gellért atya az ajtóban feszüllettel várta. Az elvakult tiszt durván ráirált, hogy adja át a kincseket, mert másképp kő kövön nem marad.

A kapitány nem kapva választ, mérges káromkodások közt kutatott, de bizony nem talált egy mákszemnyi arany marhát. A barakba is át akart menni. Meltóságteljes tiltakozással állott eléje Gellért atya.

Most már bizonyosra vette a kapitány, hogy itt van elrejtve a kincs. Míg a katonák a szerzetest vonták félre, kapitányuk mohón lépte át a küszöböt.

Alig tett pár lépést, babonázottan riadt vissza. Szürke vászonzuhában angyal arcú nő közeledett feléje.

Két örömteljes kiáltás hangzott el a komor falak közt s a fiatalok egymás karjába szaladtak. A tiszt pár pillanat alatt a leány beszédes ajkáról megérfert mindent, melegen szorította meg az álmétköző atya kezét s rohant ki az utcára, ahol lova várta.

viszsa fog vonulni a sekrestyéből és templomból — a szobákba. A francia papságnak nem lesz más dolga, mint amit dr. Sebőknek a palermói páterek mondják, midőn megkérdezte őket, hogy mivel foglalkoznak: „E dunque... si vivé!”
Hát csak élünk.
Elini fognak, ha lesz miből!
Más diagnózist a mostani állapotoktól megállapítani nyugodt lelkiállattal nem lehet.
Adjja Isten, hogy rossz proféta legyek!

UJDONSÁGOK.

Időjelzés: meleg, nyugaton elvélve csapadék, zivatarok.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter dr. Kaltenecker Viktor ügyvédet a székesfehérvári kir. ügyészség területére ügyészi megbízottul kirendelte.

— **Kinevezés.** A király Borsos Endre dr. székesfehérvári törvényszéki jegyzőt a székesfehérvári járásbírószághoz albiróvá nevezte ki.

— **Vizsga.** Kukorely Béla közigazgatási joggyakornok jó sikerrel letette az államtudományi államvizsgát.

— **A Székesfehérvári Jótékony Nőegylet** szokásos évi hálaadó miséje folyó hó 28-án kedden 9 órakor lesz a főtemplomban. A szent misét **Károly János** c. püspök mondja.

— **A kerületi tornaverseny.** A 26-án tartandó ifjúsági kerületi tornaverseny elé nagy érdeklődéssel tekint városunk közönsége. Az előkészületek lázasan folynak; a rendező bizottság, élén **Várady Károly** igazgatóval olyan munkát végzett, mely a sikert előre biztosítja. Már a hatalmas tribün is készült, főnnét városunk közönsége kényelmesen végignézheti a festői látványt. A rendező bizottság már egy 30 oldalra terjedő füzetben kiadta verseny részletes sorrendjét. Az idő rövidsége miatt a főverseny már szombaton délután fél 5 órakor megkezdődik azok között az intézetek között, melyek **Sárbogárd** és **Komárom** felől érkező vonatokkal még a kora délutáni órákban megérkeznek. Ebben a versenyben 11 intézet vesz részt.

A vasárnapi program szinté misével kezdődik, melyet **Prohászka** püspök, a verseny védnöke, 7 órakor mond a székesegyházban. Szent mise után gyülekezés a **Vörösmarty-tér** előtt.

Eles, riasztó trombitaszó hasította a zürzavaros léget, vágtatva jöttek elő a vasasok s a tatár aga csak akkor eszmélt, midőn már fején kopogott a sulyos kard.

Rövid félóra alatt nem volt tatár a városban s a keresztyéneket is beszüntették a rablást.

Ekkor beszéltek el mindent Gellért atyának, hogy titokban rég szerették egymást, de az ezredes, a leány atyja, hallani sem akart a vőlegényről, mert kardján kívül nincsen semmije.

Ezért kereste oly mohón a kapitány a zárda kincsét, nem is sejtve, hogy a legértékesebbet találja meg.

A szétszaladt polgárság az örömhírre visszatért, kigyúlt a családi tűzhelyeken hamvadó parázs s tartott a vigasság másnapig, de még csak akkor igazán, mikor összeadta Gellért atya a csodásan egymásra talált szerelmeseket.

Még Deák Pál bíró uram is olyan ropogósan rakta a lakodalmi táncot, mintha azon az éjjel a budai basa és a szolnoki generális összes karói hamuvá égték volna. **Tomori Jenő**

honnan 8 órakor indulás a Vásártérre. Itt 12 oszlopban sorakozik az ifjúság, élénkel a Himnusz, mely után szabad gyakorlatok lesznek. Ezek után staféta-futás és fűleslapda-verseny.

Délután 3 órakor gyülekezés a Széchenyi-utca elején s felvonulás a verseny színhelyére. Ott a püspök-védnök üdvözlése, majd a Himnusz elénekzése. Ezután újra szabadjag gyakorlatok, majd versenyszámok következnek szerekkel és szereken, továbbá egyéni versenyek (póznamászás, magasugrás, rudugrás, súlydobás, 80 méteres és 100 méteres futás), végül döntőmérkőzés staféta-futásban és fűleslapda-játékban. Mindezek után az ifjúság oszlopokba áll és dr. Prohászka Ottokár püspök-védnök szózatot intéz hozzá. A győztesek kihirdetése után a Szózat elénekzésével ér véget a tornaverseny.

Kedvezőten idő esetén a lovaskaszárnya fődíjt lovaglóiskolájában tartatik meg a verseny, amelynek terve szintén készen áll.

— **Keresztmegáldás.** A váli hívek egy szép utszéli keresztet állítottak fel, a melynek ünneplés megáldása e hó 20-án, pünkösdmánapján történt. A megáldást **Beleznay István** c. kanonok, pázmándi esperes plebános végezte szép beszéd kíséretében.

— **Eljegyzés.** Dr. **Horváth Gyula** kir. járásbírószéki aljegyző **Sárbogárdon**, eljegyezte **Klökner Margitot**, **Klökner Ede** és neje **Maggyary Margit** szép és kedves leányát **Budapestről**.

— **Szép ajándék.** Egy jólelkű adakozó, a ki a világ előtt ismeretlen akar maradni, egyedül jutalmát a jó Istenről várván, pompás ajándékkal lepte meg a **Ferenc József** nőnevelde apácáit. Megvette ugyanis számukra 7000 koronáért a **Patakyléle** szőlőt. A jó apácák, a kik egész esztendőn át a gyermekek tanításával foglalkoztak, a meleg nyári hónapokat is kénytelenek voltak a zárda falai között tölteni, most a pihe-nés mellett némi üdüléshez is juthatnak. Az új szőlő közel van az árvaházi apácák szőlőjéhez s így a két zárda testvérei a nyáron az utóbbiak kápolnájában naponként szent misét is hallgathatnak.

— **Előléptetések és jutalmak a rendőrségen.** A Pünkösd a rendőrtörvényszéknek előléptetést és jutalmat hozot. Két rozettásak lettek:

Dene József, **Horváth János**, **Pajor József**, **Pap Sándor**, **Molnár János**, **Bárany István**, **Bögyös József**, **Kálmán János**, **Pap József**, **Szabo Imre**, **Tóth József**, **Mészáros István**, és **Unti György**, eddigi egy rozettás rendőrök.

Egy rozettát kaptak: **Füst Ignác**, **Karikás János**, **Vég Mihály**, **Szabó II. József**.

Pénzjutalomban részesültek: **Szücs János** I. nyomozórendőr 50 korona, **Palag János** (hivatalszolgá) **Mészáros István** 25 — 25 korona, **Pap Sándor** 20 korona, **Pajor József**, **Tóth József**, **Szabó Imre** **Kálmán János**, **Szücs János**, **Szabó József**, **II.**, **Karikás János**, **Védh Mihály** 10 — 10 korona.

Nyilvános dícséretben részesültek: **Osváth Sándor**, **Marion József**, **Seitl Pál**, **Bekete József**, **Unti György**, **Pap József**, **Bárany István** és **Simon Ferenc**.

— **Letartóztatott közsegi jegyző.** Régóta készülődött, mégis mindenképp megdöbbentet a hír, hogy **Sárkány József** vizsgálóbíró **Mészöly János** igari jegyzőt okirathamisítás miatt letartóztatta. Régóta hallatszott a hír, hogy **Mészöly János** anyagi ügyei meglehetősen ziláltak, de arra mégsem mert senki gondolni, hogy a szerencsétlen ember a bűn utjára lépjen. A sulyos gyanuokok összegyűlése folytán **Sárkány Ferenc** vizsgálóbíró a múlt hét végén igarra ment s a megejtett vizsgálat alapján, minthogy ellene több váltóhamisítás vádja merült — **Mészölyt** letartóztatta. A szerencsétlen ember minden bűnét **Baumgarten Ignáchna**, ottani volt lakosra akarta hárítani, a ki hasonló bűnökben lezsdzett, **Mészölylyel** való szintűleg együtt követték el a váltóhamisítást, de az igazságszolgáltatás kezei elől **Amerikába** menekült. A vizsgálóbíró a helybeli kir. törvényszék

fogházába szállította **Mészölyt**, a ki **Arany Lajos** ügyvédet nevezte meg védőjének. **Arany** a helybeli törvényszék vádtanácsához felebezett, de az sürgősen meghozott ítéletében jóváhagyta a letartóztatást. **Arany** ezután a királyi táblához nyújtott be felebezést, az elrendelt vizsgálat ellen, a honnan mindeddig nem érkezett még ítélet.

— **A Székesfehérvári Tornaclub** a pécsi tornaversenyen. A folyó hó 20-án Pécsen tartott országos tornaversenyen a Székesfehérvári Tornaclub tagjai ugyancsak megállták helyüket, az ifju, de erőtelj duzzadó club 5 díjat hozott székesfehérvári dicsőségére. Az atletikai főversenyen **Lichneckert László** második díjat nyert 20 versenyző közül. A díj nagy ezüsterem. Az 1000 méteres síkfutásban 16 induló között **Hurbán István** lett a második, ki szintén ezüsterem díjával hozott. A gerelyvetésben 10 versenyző között a második díjazóvétségi ezüsterem **Ferenczy Pálnak** jutott, ugyancsak 6 nyerte meg a 100 méteres síkfutásban az ötödik díjat, a szövetségi bronzérmét.

— **A cucilietak új otthona.** Szegény **Vörösmarty Kör**, szegény **Tóvárosi Kör**, közelednek a régi keretek megoldéséhez. Egy fél év mulva összeolvadnak — aztán várják a szép reménységet. Mert hogy a jövődöbeli új kaszinó díszes helyiségei még nagyon is a jövődö méhében vajudnak, s hogy fél év múlva a megoldás nem fog el következni, az több mint bizonyos. A régi **Vörösmarty Kör** még csak ekszisztál, hiszen megmaradtak a régi termek. De megnehezült az idők járása a régi **Tóvárosi Kör** fölött, a mely május elején felmondotta régi szép helyiségét.

Kié lesz a szép kényelmes otthon?

Szinte megdöbbentünk, mikor meghallottuk, hogy a helybeli szociáldemokraták vették ki **Máté Ferentől** öt esztendőre évi 2400 korona bérért.

Tehát nem is fél év mulva az **Izrael Jakabék** elvtársai hirdetik majd az új eszméket s készílik a társadalom alá az ő felforgató törekvéseiket. Valóban-megható! Milyen szépen is fog hangzani, mikor a fényesen kivilágított teremben, a sima fényes parketten **Izrael Jakabék** harsogják a bálmuló világ fülébe:

Inség, nyomor uelünk!

A helyiség címeiben pedig változások lesznek: **Először** volt: **Tóvárosi Kör**.

Most: **Vörösmarty Kör**.

Ezután lesz: **Vörös Kör**.

Végül mi következhetik?? — **Vörös Ökör**.

— **Az ifj. tornaverseny** csoportbírái e hó 24-én, pénteken délután 6 órakor a város ház nagyertermében előértekezletet tartanak. A pontos megjelenésre felkéri a t. csoportversenybírákat ez uton is az elnökség.

— **Az alumínium** a jövő féme; ezt már kitűtötték róla, de másrészt kiderült az is, hogy furcsa circulus vitiosus esete forog fönn. Az alumínium ugyanis csak akkor lesz értékesíthető igazán, ha olcsóbbá teszik. Olcsóbbá azonban csak úgy lehet, ha nagyban produkálják. Már pedig, ha tömegesen állítják elő, nem tudják mire fordítani. És ha nem bírják eladni, akkor a gyártás mérve nagyon csökken. Ebből aztán bajos kikászolódni. Most **Marks** newyorki vállalkozó kifundált valamit, a mi igazán amerikai gondolat; emberi testrészeket akar gyártani alumíniumból. Egyetlen nagy háboru elég volna arra, hogy a készlet elkeljen. Kaucsükből és alumíniumból nagyszerűen megcsinálnák a kezeket, lábakat, a melynek még a kellő ruganyosságuk is meg volna. Az alumíniumot a könnyűsége is alkalmassá teszi ily célokra; aztán nem bántja a nedvség, az izzadság; könnyű tisztogatni, stb.

— **Esküdtzéki főtárgyalások.** Május 21-én kezdődtek az esküdtzéki főtárgyalások **Tömör József** elnökelete alatt. Az esküdtsek tagjai: **Bo-dányi László** és **Siposs Sándor** kir. törv. bírák **dr. Békés Gyula** jegyző, **dr. Hajcsek Gyula** kir. ügyész, **Kezán Izidor** védő-ügyvéd. Esküdtzék-

Báró **Kozmitza** — (ezelőtt —
budai — Mattoni-féle)

Király-keserűvize

az
Erszébet-Sósfürdő
főforrása.

onyha haashajtó.

tagok: Begmann Miksa, id. Csapó István, Fortvingler Ferenc, Plosser Ferenc, Szenzenstein János, VII. Windisch József (helybeliek), Halmi Nándor (csász), Heller Pál (Börgöndpuszta), Mudry János (Hántos), Roskovetz Imre (Szabadbattyán), Vogl-Sándor (Zámoly) és Xantner János (Csőr). Pótesküldtek: Szigethy Miklós és Kassa István (Aba). Az első két napon ifj. Lovicska János 22 éves, id. Lovicska János 50 éves és Lovicska Jánosné dezséri (Arvamegye.) illetőségű földmives napszámások büntnyét tárgyalta az esküdtszék, kik azzal a bünnel terhelve kerültek a vádlottak padjára, hogy az Ercsihez tartozó Bévárpusztán 1906. november 16-án súlyos testi sértést követtek el. Ifj. Lovicska János Miski Józsefet hasbaszurta, ki sebeibe belehalt, id. Lovicska János és felesége pedig Szuknik Istvánt szurkálták össze, ki súlyos sérüléseket szenvedett. Az egész veszekedés, verekedés repaszedés alkalmával történt. A vádlottak azzal védekeznek, hogy a bűnt ittas állapotban követtek el és hogy a veszekedést nem ők kezdték. A kihallgatott tanuk legnagyobb része Lovicskáké terhére vallott s miután így a vád beigazolást nyert Dr. Hajtsék Béla, kir. ügyész indítványozta, hogy ifj. Lovicskát halált okozó súlyos testisértés, id. Lovicskát és feleségét pedig súlyos testi sértés büntetésében bűnösnek mondja ki az esküdtszék. Ezután Keczan Izidor védőügyvéd szépen megokolt védő beszédet mondott, mire az esküdtszék tanácskozára vonult vissza.

Tegnap este 9 órakor hirdette ki az esküdtbírósság az ítéletet, mely ifj. Lovicska Jánosra 3 évi, id. Lovicska Jánosra 8 hónapi börtönt, Lovicskánéra 4 hónapi fogságot és 30 korona pénzbüntetést mért.

A mai esküdtszéki tárgyalás a Lakatos László-familia alcsuti, és a Rafael Sándor-familia csákvári cigányok verekedési és rablási ügyével foglalkozik. A két moré familia a lovasberényi uton találkozáván keményen összeverekedett, miközben Lakatosék leszúrták Rafaelék gebéjét s őket megugrasztották, kocsijukat pedig kirabolták. Állítólag a Lakatosok sértett önértéből támadt a verekedés; ugyanis egyik dalias Lakatos megkérte a Rafael familia egyik viruló hajadon sarját s tőle kosarat kapott. A sértett önértet most verekedésben s rablásban nyilvánult a Lakatosok részéről.

A tárgyalás elnöke: Tömöri József, vizsgáló bírók: Siposs Sándor és Kusz Gyula, jegyző: Vallner Jenő, ügyész: dr. Hajtsék Béla, vádlók ügyvédjé: Nagy Ignác, védőügyvéd: dr. Krausz Zsigmond.

A tárgyalás folyik.

Gondatlan fuvaros. Özv. Bercsik Ferencné (Palotai-u. 71.) fiát, a 12 éves Gyurkát, kedden este Mikó Imre fuvaros (Gyümölcs-u.) lova meg rugta, úgy hogy a kis-fü-súlyosan megsebesült. A fuvaros oly közel hajtott a járdához, hogy a kocsija hátsó részére kötött szilaj csikó patája a járdán haladó fiura ért. A rendőrség a gondatlan fuvaros ellen megindította az eljárást.

Sztrájk. A kovács-segédék közakarattal elhatározták, hogy sztrájkba lépnek. Tényleg, hogy a keddi nap felvirradt, elhatározásuk testet öltött. A kovács műhelyek elhagyottan állanak.

Szunyókálás közben. Krón Adolf főpincér tegnap együtt izogatót, dalogatót jó cimboráival a lövöldei vendéglőben. Este 10 óra felé, mikor már belefáradt a muriba, a vendéglő kemény berendezésén álomra hajtja fejét. Álmából megkönnyebbülten pillantott fel, részint, mert időközben a gőz fejből eltűnt, részint, mert zsebe szintén megkönnyebbült; ugyanis pénztárcája, mely tartalmával együtt testvérek között is megért 330 koronát, csendes szunyókálás közben gazdáját faképnél hagyta. A megkárosult pincér a mai napon megtörtén kopogtatott a rendőrség a táján és szomorú szívvel tett jelentést a történetekről.

Sóstó — halastó. A városi tanács engedélyt adott Hermann József hálásnak, hogy Sóstóban 5000 pontyivadékot és 12 drb. 17 kg. súlyú ivóhalat helyőzhesse el tenyésztés végett. A kínálkozó hasznosít. ért. szerint a város és a halász együtt jósztóznék.

Veszekedő „házastársak.” Helmstreit Mihály mároshegyi lakos néni az Isten oltáránál kötött házasságban élt „feleségével”, Timár Zsófiával. Elképzelhető, hogy az ilyen módon összekötött házastársak között nem a legjobb egyetértés uralkodott. Örökös csetepaté, veszekedés, verekedés zavarta életük folyamát. A rendre megújuló veszekedések közül a szomszédok is csak a tegnapi lettek figyelmessé, amikor nagy sikoltozás, hörgés hallatszott a Helmstreitek házából. Halász Istvánné és Hopka Andrásné a földön heverve, vérfelgyáva találtak a szerencsétlen asszonyt. Az értesítésre d. u. 2 órakor megjelent a helyszínen Liszt Ferenc rendőrbiztos dr. Árokay Antal orvossal s az asszonyt már Halászek udvarán, száimaszékra fektetve találták. Az orvosi látlelet megállapította, hogy sérülései súlyosak s bezsállította a Szent György-kórházba. Az eset után ároknak-bokornak látott „férjet” Unti György rendőrnek sikerült elcsipnie. Azt mondja, hogy „feleségét” hüllensége miatt rakta el. A brutális ember a rendőrség kezégyében van, honnan a törvényszékre kísérik.

Tűz. Folyó hó 15-én nagy tűz volt Mórton. Tedler Ferenc házában padlásán a takarmány készlet gyuladt ki s a tűz átcsapott a szomszédos Kompár Károly cimbalmos, továbbá Brichta Ferenc földmives lakóházára is és a három ház hamarosan elhamvadt. A kár mintegy 2500 korona. A tűz gondatlanságból eredt, amint a megejtett vizsgálat kiderítette.

Bicskás táncmulatság. Folyó hó 20-án este hangos táncmulatság helyéül szolgált Benda Ede gárdonyi korcsmaja. Csapongó jó kedvben pergetek a párok vig zene mellett, midőn egyszerre csak a bicska is szerepet kért a mulatságban s megzavará a mulatság folyamát. Nemes Dezső kivölenci legény rántotta elő a bicskát egy kis összekocanás után s Konya József gárdonyi legényt szurkálta össze, ki súlyos sebesülést szenvedett. A nagy legény ügye a járásbírósság elé kerül.

Rendőri hírek. Frisz Ödönné jogtalan iparüzés címén 20 korona pénzbüntetést fizetett a rendőrségénél. — Kis István bérkocsis gazdáját felmondás nélkül faképnél hagyta. 4 napi elzárást kapott. — Nagy Jánosné cseled éjnek idején magára hagyta beteg asszonyát s csavarogni ment. 2 napi kötetit kell ülnie a rendőrség fogságában.

Jégszekerények és mosógépek Márkus Simon özvegye és fia cégnél-Jakai-utca-16.

Pártoljuk az Aquinói-Szent-Tamás-Társaságot.

A keresztény szellemű bölcsellettudomány művelésére tizennygy évvel ezelőtt létesült Aquinói-Szent-Tamás-Társaság még mindig oly csekély anyagi eszközökkel rendelkezik, hogy ha az alapszabályaiban megállapított időközökben tart felolvasó-ületeket, ezek költségeit sem képes fűdözni; annál kevésbbé vehet alkalmazásba célja elérésre egyéb kívánatos eszközöket, melyeknek volnának: pályadíjak kiűzésre vagy egyes bölcselleti jellegű irodalmi vállalkozások támogatása.

Ezen az elpanaszolt bajon az segítene, ha a Társaságba alapító és pártoló tagul számosan belépnének.

Az alapító tag egyszer mindenkorra 100 koronát, a pártoló tag évenként 4 koronát fizet.

Hogy eddig mindössze 44 pártoló taguk van, ennek oka talán az, mert az ügyet a nagyközönség nem ismerte eléggé. Azért a Társaság vezetőse elhatározta, hogy a jelen felhívással érdeklődőkhöz fordul, felhívja figyelmüket s kéri támogatásukat.

Mindenkit, aki a keresztény bölcsellettudomány művelését és felvirágzását szíven viseli, tisztelettel és bizalommal kérünk: sziveskedjék az Aquinói-Szent-Tamás-Társaságba alapító tagul vagy pártoló tagul belépni.

Ha az alapító és a pártoló tagok együttes száma eléri a négyszázat, akkor fűzetes vállalatot indítunk s ennek fűzeteit minden tagunknak megküldjük. A fűzetek a Társaság üléseinek jegyzőkönyveit s felolvasott dolgozatokat fogják tartalmazni mintegy 15 nyomtatott ivnyi terjedelemben. Mindezt eddig a „Bölcselati Folyóirat” közölte, de ez a vállalat huszonegy évi fennállás után kellő pártolás hiányában megszűnt. E sajnálatos eset után a tervezett fűzetes vállalatra nemcsak avégből van szükség, hogy a Társaságunkban elhangzott előadások és eszmecserekről, valamint a Társaság egész működése minél teljesebb feljegyzést nyerjen, az érdeklődőknek s kivált a tagoknak tudomására jusson s a magyar irodalomban is megmaradjon, hanem azért is, hogy a keresztény szellemű bölcsellettudomány közlöny nélkül ne maradjon épen most, amikor a keresztény világnézet támadására egyre-másra létesülnek társaságok és közlönyök.

Jelenkezést ne tessék halogatni, hogy a társaság vezetőse rövid időn belül bizonyos legyen afelől, kezdeményazheti-e a szándékolt fűzetes közlöményeket. Másokat is sziveskedjék buzdítani. Jelenkezni lehet ily címre: Hanaua. A. István dr., Jelkigazgató titkár, Budapest VII. Papnevelde-u. 7. A tagságot a jelen év elejétől számítjuk.

Tájékoztatásul megjegyezzük a következőket: Társaságunk védői: Városv Gyula dr. kalocsi érsek és Proláska Ottokár dr. székesfehérvári püspök. A társaság eddiglegé összesen 79 felolvasó-ülést tartott, 114 előadással. A Társaság újabbán a hitvédelem bölcselleti alapozását és a társadalomtudományt is működtési körébe vont a két irányban is minél korszerűbb működést kíván kifejtetni. Az ügykezelés költségei ezek: meghívó nyomtatása és szétküldése; levelezés; előre elkészített levonatok a felolvasandó értekezésekről, hogy azt az üléseken megjelenő tagok kézhez kaphassák; minden vidéki felolvasó részére utiköltségül 40 korona; némi költség nyilvántartására.

A belépő tagok fűzetet kapnak, mely a Társaság alapszabályait, a tagok névsorát s az eddig tartott összes ülések és felolvasások jegyzékét tartalmazza.

A jó-ügyet ismétellen szives pártolásra ajánlom.

Budapest VIII., Főherceg Sándor-u. 27.
1907. május hóban.

Szekely István dr.,
egyetemi tanár, elnök.

Goddam!

Végre egy gyorsan és biztonságosan ható tyukszemser

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

tyukszem-gyűrű

1 darab 20 fillér, 6 drb. 1 K. Postán 20 f. portó.
Kapható a birodalom minden gyógyszerüzében, valamint orvosság-drogériákban stb.

AZ „ÁRPÁDFÜRDŐ”

USZODÁJA

megnyílt.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.